

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 24.

V Ljubljani, v petek 30. januarija 1891.

Letnik XIX.

Občni zbor „Katol. političnega društva“.

Včeraj, dné 29. t. m., vršil se je napovedani občni zbor „Katol. političnega društva“ v Ljubljani. Predsedoval je zboru g. kanonik Klun, ki pozdravi navzoče društvenike in jim kot vladnega zastopnika predstavi mestnega uradnika g. Robido. Potem nadaljuje:

„O božičnih praznikih je preteklo leto, ko se je osnovalo „Katoliško politično društvo“ v Ljubljani, ki ima danes svoj prvi redni občni zbor.

Pomenljivo za naše društvo je, da ravno o božičnih dnéh praznuje spomin svojega rojstva. Božični prazniki nas namreč leto za letom spominjajo na božje Dete, ki se je rodilo v betlehenskem hlevu v največji revščini, nepoznano, prezirano, preganjano že v najnežnejši mladosti, ki je pa rastlo v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudéh do tistega časa, ko je naš božji Zveličar stopil pred svet in s svojim božjim naukom, s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo rešil človeški rod časne in večne pogube ter ga zopet povzdignil k oni visokosti, za katero je bil ustvarjen.

Predolgo bi bilo popisovati svet pred Kristusom, ki je bil izpred očij zgubil svoj večni poklic in se pogreznil v najhujše strasti, tako da je bil človek najkrutejša zver med brezumnimi zvermi.

Modri možje in plemeniti državniki so se trudili, da bi človeštvo spravili na boljši pot, ali vse zaman; in najblažji med njimi so očitno spoznavali, da bo moral sam Bog priti in rešiti človeštvo. To se je zgodilo, in vsi veste, kako hitro se je izpremenil obraz naše zemlje, zlasti od tistega časa, ko se je prikazalo cesarju Konstantinu znamenje svetega križa na nebu z napisom: „V tem znamenji boš zmagal!“, in se je začelo ne samo družinsko, ampak tudi javno življenje vravnati po načelih sv. krščanske vere.

Ali to ni imelo veljati samo za prvi čas; ta načela so večna in nepremeljiva, kakor je Gospod

sam zatrjeval, da nebo in zemlja preideta, njegova beseda pa ne. Zato veljajo za vse čase, in vidimo, da so države cvetele in bile mogočne in srečne, dokler so se opirale na krščanska načela, da so pa začele slabeti in hirati in da so propale, ko so zapustile vir sreče in življenja.

Le pogledjmo nekdanj tolikanj mogočne in srečne vzhodne dežele, iz katerih je prihajala vsa omika in olik v zapadne kraje, kako so sedaj opustošene. Zakaj? Zapustile so solnce krščanstva, zato jim je začel vzhajati turški polumesec z vsemi svojimi temnimi strahovi.

Pa kaj se bomo ozirali v staro zgodovino, saj to potrjuje novejša doba; tudi dandanes vidimo, v katero nesrečo so prišle države, v katerih se je začel šopiriti novodobni liberalizem, ki Boga ne pozna in noče priznavati, da krščanska načela veljajo tudi za vse javno življenje. Stanovi se sovražno vzdigujejo zoper stanove, narod zoper narod, država zoper državo. To se kaže tudi v naši ljubi Avstriji, kjer se je začel širiti nevarni socijalizem in kjer razsaja hud mednarodni prepir. Vsako kraljestvo pa, ki je samo zoper sebe razdeljeno, bo razdejavano in hiša bo padla na hišo. Velika nevarnost je, da bi Avstrija pri tem razporu ne oslabela in postala rop svojim neprijateljem; zato mora vsakdo, ki je Avstriji udan in vladarski rodbini, delati na to, da se prepri med raznimi narodi poravnajo in da mir nastane med njimi. To so poskušali in to na razne načine poskušajo plemeniti in rodoljubni možje še zdaj, ali dobro omenjajo slovenski rodoljubi štajarski, da je prava sprava jedino mogoča le na podlagi krščanskih načel, katera so bila po izreku nekega zgodovinarja že prej najkrepkejša vez med različnimi narodi in deželami. Le če se posamezni narodi zavajajo krščanske resnice: „Kar nočeš, da bi se tebi zgodilo, tudi ti drugim nikar ne stori!“ — nas mnogobrojnejši narodi ne bodo zatirali, ampak nam pripoznali pravice, ki jih po božjem, naravnem in državnem pravu imamo.

V tem smislu pospeševati vzajemnost med na-

rodi in našemu slovenskemu narodu pripomoči k čedalje večjemu duševnemu in gmotnemu blagostanju, je namen našemu društvu, ki se je skromno rodilo, katero pa kakor boste razvideli iz tajnikovega poročila, stalno narašča in se čedalje bolj razširja po svojem geslu: vse za vero, dom, cesarja!

Prilika za delo v tem smislu se ravno sedaj ponuja. Kakor veste, razpuščen je državni zbor in razpisane nove volitve. Naše društvo si bode prizadevalo, da se v postavodajalni zastop izberó poslanci, ki se bodo poganjali za pravice našega naroda, ob enem pa skrbeli, da se bodo pri sklepanji postav ozirali na nerušljiva in večno resnična krščanska načela. Pod tem geslom so se naši predboritelji bojevali za pravice naroda slovenskega. V tem geslu je bila moč, v tem geslu je bil napredek, v tem geslu je bila zmaga našega naroda, in kar koli se je do zdaj priborilo pravice narodu slovenskemu, priborile so se po tem geslu. Mi se smemo za trdno nadejati, da bo tudi naše društvo na tej podlagi zmagalo. Ker sta nositelja teh načel sv. oče Leon XIII., ki v svoji modrosti in skrbi krščanskim vladarjem in narodom priporoča, da naj družinsko in državno življenje zopet vravnajo po krščanskih načelih, po naukih sv. vere, in naš presvetli cesar Franc Jožef, ki jednako ljubezen razodevajo do vseh narodov in jednake pravice zagotavljajo vsem, zato prvega občnega zbora ne moremo pričeti primernejše, kakor da svetemu očetu Leonu XIII. in cesarju Francu Jožefu I. prav iz srea zakličemo trikratni „Živio“ in „Slava!“ (Burni „Živio“-klici.)

Temu nagovoru je sledilo poročilo tajnika g. A. Kalana, katero pozneje objavimo celotno. Razvidno je bilo iz poročila, da se je v prvem letu svojega obstanka „Katoliško politično društvo“ utrdilo na vse strani, da mu je pristopilo mnogo udov, da je odbor jako marljivo deloval, kar je pokazalo posebno šestero lepih, obilno obiskanih društvenih shodov v Ljubljani in zunaj Ljubljane. Predmeti, ki so se razpravljali na teh shodih, pričajo, da je

LISTEK.

Kavkaški ujetnik.

Pripoved, spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil J. Steklasa.
(Konec.)

VI.

Življenje se jima je zabrnilo na huje. Klad jima niso snemali ter ju ne puščali na prosto svetlobo božjo. Metali so jima v jamo nepečeno testo kakor psom, a v vrču so jima spuščali vode. V jami je bil smrad, zadušljivost in vlaga. Kostilin je popolnoma obolel, otekel je in na celem telesu zlomljen; vedno je samo stokal ali pa spal. Tudi Žilin je bil pobit, videl je, da je hudo, a ni vedel, kako bi si pomagal.

Začel je podkapati, ali zemlje ni imel kam metati; to je gospodar videl, zagrozil se je, da ga bode ubil.

Enkrat je sedel v jami s podvitimi nogami ter razmišljal o slobodnem življenju ... in bilo mu je težko. Kar mu ravno na kolena pade kolač, tudi črešnje so se razsule. Ogledal se je gori, a to je bila — Dina. Pogledala ga je malo, nasmejala se mu ter pobegnila. Žilin se zdajci domisli: „A ne bi mi li Dina pomogla?“

Žilin očisti v jami prostorček, nakoplje ilovce in začne delati čee. Napravi ljudi, konja, psa ter si pravi: „Ko pride Dina, vrgel jej bodem.“

Ali — drugi dan ni bilo Dine, nego začuje konjski topot. Dohajali so Tataři, zbrali se v mošiji ter se pravdali, vpili in vedno Ruse imenovali. Slišal je tudi starčkov glas. Razumel jih ni popolnoma dobro, ali bilo je gotovo, da so se jim Rusi dobro približali, pa so se že Tataři bali, da jim ne bi poseli vas, in niso znali, kaj bi storili z ujetnikom.

Dogovarjali so se dolgo, potem pa odšli.

Kar začuje Žilin, da je od zgoraj nekaj zašumelo. Vidi: Dina je počenila, uleknila se, da so privezani denarji viseli nad jamo. Oči so se ji bliščeale kakor zvezdice. Izvlekla je ona iz rokava dva sirna hlebčiča ter mu ja vrgla.

Žilin vzame in vpraša: „Zakaj nisi tako dolgo semkaj prišla? Igračie sem ti napravil. Na, vidiš jih!“ In metal ji je eno za drugo. Ona je zakimala, ali jih ni niti pogledala.

„Hvala ti, ne potrebujem.“

Ona umolkne, posedi malo, pa zopet spregovori:

„Slišiš Ivan, hočejo te ubiti!“ ter pokaže z rokama sebi na vrat.

„A kdo me hoče ubiti?“

„Moj oče — — starčki mu zapovedujejo. A žal mi je za-te.“

Žilin jej odgovori:

„Ako ti je žal za-me, pa mi prinesi dolg kol.“

Ona mu odkima z glavo, da ne more. Žilin pa jo je s povzdignjenimi rokami prosil:

„Za Boga, Dina, prosim te! Dnica, prinesi!“

„Ni mogoče“, odgovori mu, „videli bodo domači“ in odide.

Zvečer je sedel Žilin ter razmišljal: Kaj bode? Ozrl se je gori. Zvezde je videl, meseca še ni bilo. Mula je bil že odmolil svojo molitev. Vse je utihnilo. Žilin je začel tudi že dremati, misleč: deklica se boji.

Kar se mu je na glavo usula ilovica; ozre se gori, a spuščal se je dolg kol v ta kraj jame. Zadel se je, pa zopet spuščal, dokler ni prišel doli. Žilin se je razveselil, prijel ga z roko in spustil na zemljo. Kol je bil močan. On ga je že zdavnej videl na gospodarjevi strehi.

Pogledal je gori — — zvezde so visoko po nebu blesketale nad jamo, a Dinine oči so se svetile v temi kakor mačkine. Ona se je nagnila z licem na kraj jame ter zašepetala:

„Ivan, Ivan!“

„Kaj je?“

imelo društvo skrb za važna sedanja vprašanja ter da se je povsod oziralo na zahteve in potrebe slovenskega ljudstva.

Iz poročila blagajnika g. Ant. Klein-a je bilo spoznati, da je tudi denarno stanje društva za prvo leto obstanka povoljno. Ker pa ima društvo veliko potreb in troškov, zato je želeli, da se tudi prevažnega „katoliško-političnega društva“ spominjajo blagi rojaki ter mu zlasti z obilim pristopom naklanjajo tudi še večje gmotne podpore.

K poročilu tajnikovemu se oglasi prof. dr. Janežič ter med drugim omenja, kako da nas katolike naši politični nasprotniki pri vsaki priliki črnijo pred svetom ter nas opisujejo kot sebičneže, neprijatelje ljudstva, kot ljudi z zaprtimi žepi. Taka očitanja treba je vsikdar zavračati z vso odločnostjo; to so sicer katoliki že storili izvan društva, a želeli bi bilo, da bi v tem tudi „Katol. politično društvo“ kaj storilo. Kajti očitanja taka so od strani nasprotnikov zistematično osnovana, a povsem krivična. Ako stopimo po Ljubljani okrog in si ogledamo Poljansko cesto in sv. Petra cesto, videli bomo mnogo dobrodelnih naprav, koje so ustvarili katoliki z — zaprtimi žepi. Ako se spomnimo raznih ustanov, ki jih uživajo naši rojaki Holzapfelneve, Glavarjeve in mnogo drugih, so bili to pač tudi katoliki in vendar so toliko storili in to se godi tudi dandanes za razne domače potrebe, to je videti pri raznih naših domačih zavodih, pri „Matici Slovenski“, pri „Mohorjevi družbi“, pri društvu sv. Cirila in Metoda, to je videti pri darovih za stradajoče, za pogorelee; vzlasti za ubožno šolsko mladino največ darujejo katoliki, katerim taki, ki nič ne darujejo v dobre namene, v zahvalo za to očitajo, da imajo zaprte žepce. To je očitna krivica, ki se mora očitno zavriniti in naše ljudstvo naj izvé, kdo mu je pravi prijatelj in komu je narod le — molzna krava. Treba je torej v tem oziru društvu pozornosti na vse strani.

Pri točki posamezni nasvėti izprosi si besede prof. dr. J. Lesar ter opozarja društvénike na bližnje državnozbornske volitve, pri katerih ima veliko nalogo tudi naše „Katol. politično društvo“. Govornik izraža željo, naj društvo takoj prične v tem oziru svoje delovanje, izdá naj volilni oklic na slovenski narod, v katerem naj se točno in določno pojasni, kake lastnosti morajo imeti kandidati, katerim slovenski narod skaže svoje zaupanje s tem, da jih pošlje v državni zbor. Treba je, da se vsak kandidat, katerega podpira „Katol. politično društvo“, drži našega starega slovenskega gésla, treba je vzlasti, da vsak kandidat obljubi, da hoče delovati in glasovati za konfesionalno šolo in sicer za ono, kakor jo določijo škofje kot varuhivere, ki nimajo besede samo v cerkvi, marveč tudi v šoli. Sploh nam ne zadostuje samo fraza našega starega gésla, treba nam je môž, katerih delovanje in življenje je konkreten izraz tega gésla. Prazna fraza našega gésla bila je nam vernim Slovencem že mnogokrat v kvar in nedavno se je zgodilo, da oni, ki so slovesno nanj prisegali pri shodu slovenskih poslancev, so v odločilnem trenutku v deželnem zboru bežali pred njim. Pred vsem treba pri vo-

litvah jasnosti, da vémo, pri čem da smo in za to naj ob tej važni priliki poskrbi „Katol. politično društvo“.

Nato so se vršile volitve odbornikov za l. 1891. V odbor so voljeni soglasno nastopni gospodje: O. Detela, Andr. Kalan, Ant. Klein, Karol Klun, J. Mathian, K. Pollak, Fr. Povše, Ludovik Ravnihar, dr. J. Sušteršič, Ign. Žitnik; za namestnika pa gg.: Fr. Peterca in Anton Belec iz Šent-Vida nad Ljubljano. — Za pregledovalca računov sta določena gg.: Gestrin in J. Pichler. — Novoizvoljeni odbor se je nato takoj osnoval ter si izbral za predsednika kanonika Kluna, podpredsednika sta Oton Detela in F. Povše, tajnik društva je A. Kalan in blagajnik Ant. Klein.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. januarija.

Notranje dežele.

Razpust državnega zbora. Predno se je razpustil državni zbor, bilo je več jako burnih ministrskih posvetovanj. Grof Taaffe in nekateri drugi ministri so bili zato, da se skuša dobiti nova večina v sedanjem državnem zboru. Dunajevski in Pražak bila sta pa odločno zato, da naj se skuša obdržati sedanja večina. V več točkah je bilo pri posvetovanju polovica ministrov za jedno, polovica ministrov za drugo mnenje, in grof Taaffe je kot predsednik odločeval, in sicer dosledno proti Dunajevskemu. Istotako se ministri niso mogli dolgo sporazumeti gledé vladne izjave, ki naj bi spremljala odlok o razpustu državnega zbora. — Tako vsaj poročajo liberalni dunajski listi, ki se že veselé, da bode morda odstopil Dunajevski, ki jim je vedno najbolj bodeči trn v peti. Nadejamo se, da se varajo, kajti Taaffe pač ne bode mogel odsloviti moža, ki ima neizmerne zasluge za uravnavo avstrijskih financ.

Ministerske premembe. Dunajski dopisnik nekega poljskega lista, ki čuje najbrže tudi travo rasti, hoče vedeti, da se še pred izidom državnozbornskih volitev marsikaj izpremeni v ministerstvu. Pravi, da se ima trgovinsko ministerstvo razdeliti in da imajo za komunikacijskega ministra odbranega poslanca Bärnreitherja, za trgovinskega pa dr. Bilinskega. Bacquehem bode neki finančni minister, ako odstopi Dunajevski. To so sevéda prazne kombinacije, ker ni misliti, da bi se vlada premijala med volitvami, o katerih je negotovo, za katero stranko da se ugodno zvrše. Še le po končanih volitvah bo mogoče Taaffeju izbrati si take ministre, ki bodo za seboj imeli večino državnega zbora.

Vnanje države.

Nemčija. Povodom nameravanega popotovanja avstrijskega nadvojvode Franca Ferdinanda na Rusko, oglasile so se tudi „Hamburger Nachrichten“. Priobčile so namreč nedavno članek, v katerem se govori o pomenljivosti tega popotovanja. Méni se, da je vsekako Bismarck ta članek narekoval. To popotovanje kaže, kako si Avstrija prizadeva, da bi živela z Rusijo v prijateljsstvu. In ravno zato je avstrijsko-ogrska država podpirala rusko pritožbo v Sofiji zaradi tamošnjih nihilistov. Omenjeni list pripomni, da je poprej vže večkrat povdarjal, da prednostno stališče nemške države v trodržavni zvezi nasproti Avstriji obstoji v vsak čas mogočem sporazumljenji z Rusijo in da bi bilo stališče avstrijsko-ogrske države povsem drugačno, ko bi vedela, da so se pretrgale vezi mej Peterburgom in Berlinom. Nemčija je v nevarnosti,

da ne bi postala odvisna od Avstrije. „Hamburger Nachrichten“ zagotavljajo, da nikakor sicer neóejo trditi, da se je to vže zdaj zgodilo, a vendar vse nekako tako kaže, da zahteva Avstrija težke gospodarsvene žrtve od Nemčije ter se hoče približati Rusiji. Vse to opominja Nemčijo znova, naj skrbi za prijateljske razmere z rusko državo. — Stari zvičaj v Friedrichsruhe hoče še zmirom žrjavico pod pepelom podpihovati v ogenj. Ako hoče Avstrija z Rusijo v prijateljskih razmerah živeti, ali ne dela tega le, da se ohrani evropski mir? Ali ni sam Viljem I. na smrtni postelji priporočal, živeti z Rusijo v prijateljskih razmerah! Ali se ne ravna sedanji nemški cesar Viljem II. po tej očetovi želji! Trolasi politik v Friedrichsruhe pa je zopet pokazal, kako politiko je on gojil kot kancelar in kako še zdaj misli. Dobro pač, da ni več merodajna beseda njegova!

Francija. Dné 27. januarija povodom rojstvenega dné nemškega cesarja je govoril v Parizu nemški poslanik grof Münster pri obedu v ta namen prirejenem tako-le: „Ozirati se moramo v sedanjost in prihodnost. Sedanjost se kaže v ugodni podobi in prihodnost gledamo v najlepši luči. Nemški državi na čelu stoji mlad hraber vladar, ki hoče v blagor svojega naroda vzdržati svetovni mir. Ko je Viljem II. nastopil prestol, bali smo se, da bo vladar, ki je tako izvrsten vojak, gojil bojne namene. Zdaj vemo, da je bil ta strah prav nepotreben. Nemški cesar si prizadeva, da ohrani to, kar sta ustvarila njegov oče in stari oče, in v načrtu ima velika človekoljubna načela. Nikdo ne vé tako dobro kakor on, kako potreben je mir v ta namen“. — Ruski in poljski beguni v Parizu so objavili, kakor poročajo listi, v radikalnih časnikih ugovor, zakaj je ruska vlada zaprla Luckega. To postopanje ruske države imenujejo nesramen napad ter izražajo upanje, da se bodo dobromisleči ljudje vseh držav potegnili za imenovanega moža.

Italija. Dné 28. januarija je italijanski finančni minister v državnem zboru poročal o položaji državnih financ. Rekel je, da si vlada mnogo prizadeva, da bi se napravilo ravnotežje v proračunu. Pri proračunu za 1891. l. se je pokazal primanjkljaj 45 milijonov, ker se je skréila svota državnih dohodkov.

Anglija. Boj med obema irskima strankama se je neki že polegél. „Times“ poročajo namreč, da je Parnell opomnil Carthy-ju, da se v prihodnje ne bo vdeležil več nobenega nedeljskega shoda na Irskem. Na prihodnjo nedeljo napovedana demonstracija v Eanisu se je preklecala. Vodje protiparnellovcev so sklenili, da se bodo ravnali po Parnellu ter nobenega shoda več priredili. Vendar se je bati, da se boj takoj znova prične, kakor hitro bo prišlo na Irskem do dopolnilne volitve.

Izvirni dopisi.

Z Vrhnike, 28. januarija. (Družba sv. Mohora. — Uboj. — Obljubljena dežela.) Približuje se zadnji mesec, kateri je določen za zapisovanje v družbo sv. Mohora. Vsak katoliški Slovenec gotovo želi, da bi se tudi letos število udov zdatno pomnožilo. Da se pa to zgodi, dolžnost je vsacega rodoljuba, da sam pristopi v družbo in tudi drugim svetuje jednako storiti. To pa najlažje storijo gg. duhovni pastirji, ako v svojih cerkvenih govorih vabijo svoje farane k obilnemu pristopu v to slavno družbo.

Dolžnost mi je torej pohvalno omeniti naša čč. gg. kapelana, ki sta preteklo nedeljo dné 25. t. m. oba — jeden zjutraj, drugi pa pri deseti božji službi — tako prisrčno vabila k obilnemu pristopu

spoznal. Imel je ravno še osem vrst hoda. Samo da pride še poprej v šumo, predno izide mesec popolnoma. On pregazi rečico in svetlost za goro je postala jasnejša. Gre po dolini. Hodil je, ogledaval se, ali mesec se še ni videl. Tudi je začela že svetloba srebrneti, a ena stran soteske je postajala bolj svetla. Senca se je izvila od gore ter se k njemu približevala.

Žilin je šel, držeč se sence. On je hitel, ali mesec se je še hitreje izvijal; že sta se na desno rogova razsvetlila. Žilin se je približeval šumi, a mesec je izšel iznad gore in bilo je čisto jasno in svetlo, kakor po dnevu. Po drevju si razpoznaval lističe. Bilo je mirno in svetlo po gorah, kakor da je vse pomrlo, samo v dolu si slišal, kako potočič šumlja.

Prispel je do šume, nikogar ni srečal. Žilin gre v šumo, izbere si mračno mesto ter se usede, da si oddahne.

Počival je, pojel je tudi kolače; najde kamen in začne zopet klade odbijati. Vse roke si je izranil, ali ni odbil klad. Vzdigne se ter gre dalje po stezi. Šel je še eno vrsto, a potem se je utrudil; noge so mu drgetale. Prekoračil je še kakih deset korakov pa se ustavi.

„Nekaj moram storiti,“ pomisli si, „vlekel se bodem, dokler bodem mogel; ako se usedem, ne bodem se mogel več vzdigniti. Do trdnjave ne

„Odšli so vsi, samo dva sta ostala“.

Žilin se obrne h Kostilinu.

„A Kostilin, pojdiva, poskusiva zadnjikrat. Jaz te bom nosil“.

Kostilin ni hotel o tem ničesa slišati.

„Nočem; zdi se mi, da mi ni sojeno od tukaj oditi, pa kam bi tudi šel, ko nimam toliko moči, da se zabrnem?“

„E potem — — ostani zdrav — — ne zameri mi kaj.“ Poljubil je Kostilina.

Pograbi za kol, a Dini zašepeta, da drži kol, ter začne plezati. Dvakrat je zdrknil nazaj, klade so mu bile na potu. Kostilin mu pomore, in on je nekako splezal gori. Dina ga prime z rokami za srajco ter ga z vso silo potegne gori. Nasmeje se mu.

Žilin potegne kol ter jej reče:

„Dina, odnesi ga na mesto; ako ga najdejo, te ubijejo.“

Ona odnese kol, a Žilin se med tem podá pod goro. Dospevši pod strmino, vzame oster kamen in začne žabnico s klade odbijati. Žabnica je bila čvrsta, pa je ni mogel na noben način odbiti. Kar začuje, da nekdo teče z gore, po lahko poskakovaje. Pomisli: „Gotovo je Dina.“

Zares, Dina je priskakala in vzela kamen rekóč:

„Pusti, jaz bom!“

Poklekne in začne odbijati.

Ali tenke ročice, kakor palčice, niso imele dovolj moči. Vrže kamen in zajoka. — —

Žilin se spravi zopet nad žabnico, a Dina je počenila kraj njega. Žilin se je ozrl, a na levi strani se je krvavo zažarila večerna zarja — mesec je izhajal

„Ko se mesec vzdigne, moram jaz to sosesko prehoditi ter v šumo prispeti.“ Vzdigne se in vrže kamen na stran. „Kar s kladama moram iti.“

„Z Bogom, Dina, z Bogom — — vedno se te bom spominjal.“

Dina ga prime in išče nekaj na njem. Iskala je, kam bi mu spravila kolače. Žilin je vzal.

„Hvala ti, pametno dete. Kdo ti bode čeče delal, ko mene več ne bo?“ in pogladi jo po glavi.

Dina zajoka, pokrije si lice z rokama in poleti na goro, kakor koza odskakovaje. V mraku si samo čul, kako so žvenketali denarji v kiti po plečih njenih.

Žilin se prekriža, prime žabnico na kladah, da ne ropota ter gre dalje po potu. Večkrat se je ozrl na večerno svetlobo, kjer je mesec izšel. Pot je

v družbo sv. Mohora in jo na vse strani zelo priporočala. Naj jima bode zato izrečena prisrčna zahvala! — Upati pa smemo, da bodo padle njune besede na dobro, rodovitno zemljo in privabile še mnogo novih udov. Bog daj! — Naj mi bode dovoljeno o priliki, ko ravno pišem o družbi sv. Mohora, da objavim javno nekatere svoje misli in nasvete gledé te družbe. Zdi se mi, da mnogi — zlasti pa družbeni sovražniki — ménijo, da je družba lani dospela do vrhunca svojega napredka. Jaz pa ménim, ako bode družba tako zadovoljevala svoje ude, bode število udov gotovo narastlo do 50.000, če prav še ne letošnje leto, gotovo pa že drugo leto. Radi tega je zelo potrebno, da nam družba izdaje take knjige, ki ustrezajo večini njenih udov. S tem seveda ne grajam dosedanjega družbenega delovanja, temveč mislim na prihodnost. Zato se mi zdi res opravičena tožba družbenega odbora, da se naši slovenski pisatelji le premalo menijo za to, da bi družbo zalagali z lepimi povestmi in zabavno-poučnimi spisi. Zelo bi nam ustregla družba, ko bi nam kmalu izdala še druge „Slomškove spise“. Ravno tako bi nas razveselila s prosto pisano knjigo o „iznajdbah našega stoletja“, na pr. o velikem napredku v elektro-tehniki, o parnih strojih, stavbarstvu, telefonu, fonografu itd. Veliki večini prostega ljudstva so te in jednake stvari še zelo neznane, med tem, ko imajo drugi narodi o teh rečeh že zelo obširno pisane knjige, na pr. Nemci: „Buch der Erfindungen“ 125 zvezkov à 30 kr., zaloga O. Spamerja v Lipskem. Tudi „Matica Hrvatska“ je nedavno podala svojim udom knjigo „Novovjekni izumi“, s kojo je zelo razveselila svoje ude. Drugo, tudi zelo potrebno delo, katerega še zelo pogrešamo v slovenskem slovstvu, je: za prosto ljudstvo pisana „knjiga o zemljepisju“. Veliko — zlasti bolj odraslih ljudi — še nima dovolj znanja o naši zemlji, bodisi v prirodznanskem ali političnem oziru. Lahko si mislimo, kako z veseljem bi ljudstvo prebiralo razne zanimljive naravne prikazni na naši zemlji, na pr. o morju, rekah, jezernih, ognjenikih, vročebljivnih studencih, o gorah in planjavah itd. Iz političnega dela pa bi razvideli, kako je ljudstvo razdeljeno po delih sveta, kako je združeno v cesarstva, kraljestva, ljudovlade itd. Lahko torej rečem, da take in jednake knjige bi slavni družbi privabile na stotine novih udov.

Mnogo se je tudi pisalo o imeniku udov v družbinem „Koledarju“. Večina udov gotovo želi, naj imenik ostane tako, kakor je bil dosedaj. Za gotovo smem trditi, ako bi se imenik opustil, da bi se število udov zelo zmanjšalo. Nasvetujem pa, da bi se oni spisi, ki so „Koledarju“ namenjeni, rajši „Večernicam“ pridejali. To pa radi tega, ker marsikdo bi rad imel vezane one izvrstne spise, ki se v „Koledarju“ nahajajo. To pa dozda ni bilo mogoče, ker celi „Koledar“ vezati ne kaže; ko leto poteče, se malo ali skoro nič ne rabi. Ako bi se pa spisi namenjeni „Koledarju“ „Večernicam“ dodali, bile bi pa „Večernice“ res — lepa in tudi precéj obsežna knjiga — vredna in pripravna za vezanje. Naj bi tedaj gg. poverjeniki o letošnji na-

biri naznanili take in jednake želje v vpisovalne pôle, in na podlagi teh bode slavni odbor potrebno storil, da zadovolji večini svojih udov.

Omenim naj tudi žalostne dogodbe, ki se je dogodila dné 25. t. m. v Verdu pri Vrhniki. Neki dvajsetletni mladenič je svojega malo mlajšega tovariša Jak. Možino brez posebnega vzroka tako z gnojnimi vilami udaril po glavi, da je precej dušo izdihnil. Ubijalca so prijeli in dejali v zapor, kjer bode precéj časa lahko premišljeval svoje hudobno dejanje. Res, ponočevanje in pijančevanje imata vedno žalostne posledke. V hvalo našemu slavnemu županstvu naj omenim, da se je v zadnjem času že mnogo storilo za odpravo ponočnjakov in razgrajalcev v našem trgu. Ta dogodek bode pa gotovo mnogo vplival na to, da se bode zanaprej še bolj gledalo na to, da taki ničvredneži ne bodo delali sramote našemu trgu.

Kakor se iz drugih krajev naše domovine ljudje zelo izseljujejo v Ameriko, tako je tudi letošnje zimo v našem trgu mnogo govorjenja „o oblubljeni deželi“ Braziliji, in več družin je bilo namenjenih zapustiti našo faro in se izseliti v Brazilijo, ono srečno deželo, po kateri se menda (?) cedi — med in mleko. A ravno o pravem času došel je neki tukajšnji rojak, ki se je skoro 2 leti klatil po Braziliji in mnogo hudega doživel, in mislim, da jih bode mnogo odvrnil od tega, da bi šli loviti — slepo srečo — v tako daljne kraje.

Z Gorenjskega, meseca januarja. (Barabe in tatovi.) Od vseh strani prihajajo poročila, kako zelo pritiska letošnja huda zima. Da tudi nam Gorenjcem ne prizanaša, gotovo si že vsakdo sam misli. Toda kar nam pošilja modra božja previdnost, prenašamo z upanjem, da bo že boljše in vse nam v prid. Težje pa se je sprijazniti s težavami, ki nam jih prilaga človeška zlobnost. Tu gori ob gorenjski cesti delajo nam prevelike nadlege „barabe“, proseči postopači. Potrebno mu revežu človek rad dá vbogajme, saj je Kristus rekel: Reveže boste vedno imeli med saboj. Druga pa je, če se jih pridrvi na dan do dvajset, tudi do trideset mladih, trdnih postopačev, ki z grozno predrznostjo po hišah ljudi nadlegujejo. Daj mu krajcar, imaš za hvaležnost, da ti ga premetava ob tla, tebe pa preklinja, ki si mu ga dal. Daj mu zdravega dobrega kruha družinskega, položi ti ga na prag za pse, pa tudi naravnost pové: Rajši na sredi ceste poginem, kakor da bi tak kruh jedel. Čuditi se je le, da smejo tako brez skrbi vlačiti se okrog. Saj nismo še pozabili — ni še pretekla četrtinka dôbe jednega človeškega rodu — ko so orožniki ustavljali gg. kapelane, orglarje, cerkovnike in kolednike, ko so pobirali biro ali brali vsakovrstne navadne darove za cerkve, sklicevaje se na postavbo zoper postopaško beračenje. Kam so neki zdaj uvrščene opisane „barabe“? Da jim ni dosti, da bi le s predrznim beračenjem ljudi nadlegovali, da tudi sedme božje zapovedi ne poznajo, je umevno. Tak „baraba“ prve vrste priklatil se je bil dné 27. t. m. v terek v Naklo. Pazil je, kdaj v župniški hiši obeduje družina in kdaj sta gospoda pri kosilu. Zadel je. Med

obedom se je pritihoval pod streho, ondi je že spraznil hlapčevo skrinjo ter mu pobral vso obleko; novo srajco je oblekel, drugo pa stlačil v prazno popotno torbo župnikovo, ki je bila pod streho. Hlapec pa se je šel takoj po obedu preoblačit na vrh, da bi peljal g. župnika v Kranj. Kar ugleda močnega mladega „barabo“ pod streho. Ménite, da se je „baraba“ kaj ustrašil? Kaj še! Ko so ga stražili priklicani sosedge, rotli se je slovensko, nemško in hrvaško, da morajo priti ponj žandarji; potlej pa bo pri topli peči imel redno jed. Tako je rekel. Želja se mu je spolnila; kmalu sta bila orožnika iz Kranja tu ter sta ga odvedla k sodišču. Taki izrazi pač žalostno pričajo, da je pri ljudeh te vrste zamorjen popolnoma vsak boljši čut morale in poštenosti. Ali pa izrazi te vrste hvalijo naše kaznilnice ter priporočajo moderno človekoljubje?

Iz Rima, 26. januarja. Med najbolj sloveče romarske hiše v Rimu sme se gotovo šteti gostišče „Santa Maria dell' Anima“. Obstoja že nad petsto let. Mnogo izprememb je pač doživela blaga ta naprava tekom časa. Večkrat bi bila skoro morala ponehati, ali previdnost božja ohranila jo je do danes. Vsak revni romar iz dežel, ki so pripadale do leta 1866 k nemški zvezi, ima pravico, dospévši v Rim, — sevêda, če je katoliške vere, — dobivati v hiši skozi tri dni zastoj hrano in prenočišče. Zadnji čas stegovala je laška vlada tudi po „Animi“ nerasitljive svoje roke. Toda zamán. Ker je avstrijski cesar Franc Jožef I. njen pokrovitelj, so se sevêda vse želje laške vlade doslej razpršile nad osebo tako imenitnega váruha. Zavod ima tudi duhovskega pokrovitelja navadno jednega izmed kardinalov. Lani na jesen je umrl kardinal Hergenröther, kateri je za časa svojega bivanja v Rimu s posebno skrbjo delal za blagor te romarske hiše. Zato je bilo želeti, da na mesto pokojnega stopi drugi pokrovitelj. Pred tednom dnij so ga sv. oče določili v osebi Kajetana Alojzija Maselle. Takoj, ko je bilo naznanjeno določilo, poklonila se je visokemu pokrovitelju duhovščina romarskega zavoda: rektor in šestnajst kapelanov. Kardinal je vse prijazno sprejel ter zagotavljal, da hoče z veseljem storiti vse, kar koli bode v prid zavodu, ki se sme med najbolj sloveče v večnem mestu prištevati. Priznaval je tudi, da so mu kraji, posebno po Nemškem, znani, kajti šest let je preživel v Monakovem, štiri leta kot tajnik, dve leti pa kot odposlanec papežev.

V zahvalo, da so sv. oče odločili novega pokrovitelja romarski hiši, poklonili so se tudi odposlanci tega zavoda prošli četrtak papežu, ki so z velikim veseljem poudarjali zvestobo, katero goji v duhovščina „Anime“ do sv. prestola, in ne samo v Rimu, marveč tudi, ko se povrnejo duhovniki v svojo domovino, povsod z veseljem širijo ljubezen do rimske stolice. „Zato,“ — so dostavili, — „vsem, ki so v zavodu, radostno podelim apostolski blagoslov.“

Kar pa je navzoče posebno oveselilo, smem reči, je to, da so sv. oče vkljub tako visoki starosti prav pri moči in trdnem zdravju. Bog jih ohrani in podpiraj!

General kapucinskega reda O. d' Andermatt podal se je pred kakimi štirinajstimi dnevi na daljno pot v Afriko, da se ondi osebno prepriča o vspehih misijonov, katere imajo očetje kapucini med zamorci.

Bridka izguba zadela je red dominikancev zadnje dni. Umrl je namreč general njihovega reda o. Larroca. Začasno vodstvo reda prevzel je provincijal v Lionu na Francoskem. Tako namreč je določeno v pravilih, da ob smrti generalovi sprejme vodstvo reda predstojnik tiste provincije, kjer se ima zborovati pri bližnjem obnem zboru. Ko so bili zadnjič v Kapitolu zbrani očetje tega reda v Lovaniji na Belgijskem, sklenili so, da se snidejo prihodnjič v Lionu. In zato je začasno vodstvo sedaj v omenjenem mestu. Tisti dan pred svetim Antonom je padlo pri nas nekaj snega. To so ga bili otroci veseli! S tako živahnostjo so se kepali po ulicah, da si se jim moral smejati. Kaj hočemo! Snega niso vajeni Rimljani, zato so se ga tako razveselili. Ali ko je na to potegnil mrzel sever, ter je jelo po mestu zmrazovati, so se snega kmalu naveličali. Zadnje dneve smo imeli primeroma dosti mraza. Toplomer je padel na štiri stopinje pod ničlo. Danes pa je potegnil gorak južni veter in je vzel zadnje sledove ledú soboj. Tako imamo zopet prav toplo in milo vreme.

Dnevne novice.

(Službe okrožnih zdravnikov.) Na Kranjskem so naslednje službe okrožnih zdravnikov razpisane:

morem priti; a ko se razdani, ostal bodem tukaj v šumi, a po noči grem zopet dalje.“

Hodil je celo noč. Srečal je samo dva Tatarina na konjih. Čul ja je Žilin že od daleč, pa se skrtil za drevo.

Mesec je že bledil in rosa je padala. Dan je bil že blizu, a Žilin ni prišel niti do kraja šume.

„Še trideset korakov in potem bom zavil dalje v šumo ter se usedel.“

Prešel je trideset korakov, a šuma se je končala. Stopi na kraj, — danilo se je. A pred njim se razprostre planjava, na njej trdnjava; a na levo, ne daleč pod bregom goré gromade, ki že vgasujejo; dim se valí, a ljudje stojé okoli ognja.

Žilin nategne oči in spazi, kako se puške leskečejo, vojake — — — kozake.

Žilin se preporodi, od veselja zbere svoje zadnje sile in gre dalje, misleč: — „O moj Bog, obvari me na polju, da ne srečam kakšnega jahača Tatarina. Blizu sem, pa vendar ne bi mogel pobegniti.“

In komaj je to pomislil, — glej, že stojé na levo na bregu trije Tatarini. Ko so ga spazili, udarili so za njim. Srce mu je silno utripalo. Zamahne z rokama in zaupiye svojim iz vsega grla:

„Bratje, rešite me, bratje!“

Slišali so naši in kozaci skočijo na konje.

Spustili so se protinjemu povprek.

Kozakom je bilo daleč, a Tatarinom bližje. Ali tudi Žilin je zbral vse sile, poprime z rokama klade ter beži h kozakom, ves zmešan se je križal in upil:

„Bratje, bratje, bratje!“

Kozakov je bilo do petnajst.

Tatari so se prestrašili ter začeli počasi zaostajati.

Žilin pribeži srečno h kozakom. Oni ga obdajo in povprašujejo, kdo je, kakšen človek, in od kod je?

A Žilin je od samega veselja jokal, govoreč:

„Bratje, bratje!“

Tudi vojaki so prihiteli, obdali ga, pa mu dajali: jeden kruha, drugi kaše, tretji zopet žganja; jeden ga zopet s suknjo pokriva, a drugi mu kladi odbija.

Častniki so ga spoznali ter ga odpeljali v trdnjavo.

Vojaki so se veselili, a tovariši so se zbrali okoli Žilina.

Žilin jim je pripovedoval, kaj se je vse z njim godilo, in reče:

„Vidite, tako sem jaz odpotoval domov, da bi se oženil. Ne, to meni že ni sojeno.“

In Žilin je ostal na Kavkazu. A Kostilina so še le čez mesec dnij odkupili za pet tisoč rubljev ter ga komaj živega nazaj pripeljali.

v Senožecah, Kočevski Reki, Železnikih, Šmarji pri Ljubljani, Ložu, Bohinjski Bistrici, vsaka z letno plačo 800 gld.; nadalje v Trebnem s plačo 700 gld. in v Radovljici s 600 gld. Stalno nameščeni okrožni zdravniki imajo razven plače tudi pravico do dveh starostnih dokladov po 50 gld., ki se vštejeta v plačo in do pokojninskih in preskrbninskih užitkov. Prosilci morajo izkazati svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse v Cislitvaniji, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje, znanje slovenskega ali kakkega drugega slovanskega in nemškega jezika. Prošnjo za katero teh mest je vložiti pri deželnem odboru do 28. februarja t. l.

(Krajepisna imena.) Ugodnih rešitev poslali so v zadnjem času upravnistvu „Matiče Slovenske“ sledeči gospodje: kapelan Fr. Pokoren: za Jesenice, Planino in Hrušico na Gorenjskem; bogoslovec Št. Rihar i. dr.: za politično občino Polhov Gradec; župnik Wurzer: za Ruše, Smolnik, Lobnico in Bistrico; stolni dekan Orožen po različnih sotrudnikih: za občine Št. Peter pri Mariboru, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Marjeta na Pesnici (Fr. Ferk), Št. Ilj v Slov. Goricih (župnik Kelemina); Jarenina (dekan Flek); Sv. Jakob v Slov. Goricih (župnik Fišer); Spodnja sv. Kungota (kurat Pignar); Sv. Jurij na Pesnici in Svičina (župnik Vagaja). Lepo hvalo za marljiv trud!

(Huda zima.) Od vseh strani poročajo o trdi zimi, kakeršne ljudje že več let ne pomnijo. Iz Krškega nam piše prijatelj, da je ondi celó Sava zamrznila okolu 200 m. na daljavo.

(Vsprejetišče.) Štajerski deželni odbor je postavil oskrbovalno vsprejetišče v Št. Peter v Savinjski dolini menda zato, ker je ondi še vedno nemškutarija doma. Ker pa se je pokazalo, da ondi ni treba vsprejetišča, premestili so je v Št. Pavel pri Bolski.

(Železniško postajo) napravijo tekom tega leta v Grobelnjem na južni železnici nad Ponikvo in Št. Jurijem, od koder bo bližje v Šmarje, kakor pa od Št. Jurja.

(Odvetnikov) je v Mariboru 9, v Celji 8, na Ptuiju 7; v Ormužu, Konjicah, pri sv. Lenartu v Slov. Goricih, v Slov. Bistrici in Slov. Gradu po dva; v Kozjem, Sevnici, Ljutomeru, Šmarji in na Gor. Radgoni po eden.

(Spomenik Ljudevitu Gaju v Krapini.) Kakor znano, izdelal je hrvatski umetnik Rendić na poziv krapinskega odbora poprsni kip Ljudevita Gaja, katerega bodo postavili v njegovem rodnem mestu Krapini na javnem trgu. Poroča se tudi, da nameravajo kupiti hišo, v kateri se je rodil duševni preprodatelj naroda, ter jo prirediti za hrvatski narod. V ta namen bi se nabirali prostovoljni darovi po vsi deželi.

(Obesili) so v sredo ob 8. uri zjutraj v Gospiču na dvorišču tamošnje kaznilnice Manisa Novkovića in Martina Mudrovčiča, ker sta zverinsko umorila dva orožnika.

(Občina Tomišelj) šteje 780 duš, 382 moških, 398 ženskih, 99 duš več, kakor l. 1880. Brati in pisati jih zná 303, samo brati 62.

(Društvo „Slavec“) je začelo razpošiljati vabila za maškarado, katera bo dné 8. februarja t. l. in

prosi dotične rodoljube, kateri ne bi dobili vabila, naj se oglasijo za vstopnice pri g. Vičiču, trgovcu na Glavnem trgu in pri g. Alek. Gjudu, brivu v „Zvezdi“.

(K ljudskemu štetju.) Prvi (šolski) oddelek ljubljanskega mesta šteje po zadnjem ljudskem štetju 4011 prebivalcev, ki se tako razdelé: Barvarska steza 2 hiši, 7 strank, 9 moških, 15 žensk, sploh 24 ljudi; leta 1880 27 ljudi. Cesarja Josipa Trg 7 hiš, 29 strank, 136 moških, 79 žensk, sploh 215 ljudi; leta 1880 213 ljudi. Kapiteljske ulice 1 hiša, 14 strank, 39 moških, 36 žensk, sploh 75 ljudi; leta 1880 60 ljudi. Lingarjeve ulice 5 hiš, 17 strank, 24 moških, 40 žensk, sploh 64 ljudi; leta 1880 88 ljudi. Lončarska steza 6 hiš, 16 strank, 27 moških, 43 žensk, sploh 70 ljudi; leta 1880 75 ljudi. Mesarske ulice 2 hiši, 4 stranke, 8 moških, 9 žensk, sploh 17 ljudi; leta 1880 — ljudi. Ozke ulice 1 hiša, 7 strank, 17 moških, 16 žensk, sploh 33 ljudi; leta 1880 9 ljudi. Poljanska cesta 60 hiš, 278 strank, 705 moških, 913 žensk, sploh 1618 ljudi; leta 1880 1566 ljudi. Poljanski nasip 8 hiš, 61 strank, 452 moških, 117 žensk, sploh 569 ljudi; leta 1880 478 ljudi. Poljanski trg 3 hiše, 24 strank, 97 moških, 90 žensk, sploh 187 ljudi; leta 1880 63 ljudi. Semeniške ulice 2 hiši, 4 stranke, 97 moških, 20 žensk, sploh 117 ljudi; leta 1880 85 ljudi. Na stolbi 3 hiše, 18 strank, 30 moških, 52 žensk, sploh 82 ljudi; leta 1880 57 ljudi. Streliške ulice 13 hiš, 56 strank, 112 moških, 155 žensk, sploh 267 ljudi; leta 1880 241 ljudi. Strmi pot 5 hiš, 17 strank, 30 moških, 42 žensk, sploh 72 ljudi; leta 1880 105 ljudi. Pred škofijo 23 hiš, 81 strank, 124 moških, 201 ženska, sploh 325 ljudi; leta 1880 367 ljudi. Šolski drevored 1 hiša, 1 stranka, — moških, 2 ženski, sploh 2 osebe; leta 1880 — ljudi. Študentovske ulice 6 hiš, 28 strank, 40 moških, 73 žensk, sploh 113 ljudi; leta 1880 108 ljudi. Valvazorjev Trg 4 hiše, 12 strank, 17 moških, 29 žensk, sploh 46 ljudi; leta 1880 33 ljudi. Vodnikove ulice 3 hiše, 13 strank, 22 moških, 43 žensk, sploh 65 ljudi; leta 1880 66 ljudi. Žitni trg 2 hiši, 9 strank, 19 moških, 31 žensk, sploh 50 ljudi; leta 1880 40 ljudi. Skupaj 157 hiš, 696 strank, 2005 moških, 2006 žensk, sploh 4011 ljudi; leta 1880 3681 ljudi.

(Župnijo na Koblji) je dobil č. g. Lovro Kramberger, kaplan v Slivnici pri Mariboru.

(Popravek.) Vsled neljube tiskarske pomote izpuščeno je bilo mej priporočenimi kandidati za trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani ime gosp. Avgusta Skabernéta, trgovca v Ljubljani.

Raznoterosti.

— Avstrija in Brazilija. Kakor poroča „Pol. Corr.“, utegneta Avstrija in Brazilija kmalu zopet stopiti v diplomatsko zvezo. Za avstrijsko-ogrskega zastopnika v Rio-de-Janeiru je izbran Hengelmüller, nekdanji avstrijsko-ogrski zastopnik v Belemgradu. Braziljski zastopnik na Dunaji pa bo bajé Amazel Valente, ki je do zdaj zastopal Brazilijo pri severo-ameriških Združenih državah.

— Razmere na Turškem. Uradni „Tavik“ objavlja cele vrste imen onih državnih uradnikov, ki so si izposodili državne novce, ter jih opominja, naj povrnejo državi dotične svote. Vsa ta izposojila znašajo neki več milijonov.

Telegrami.

Dunaj, 29. januarja. Nadvojvoda Franc Ferdinand d' Este odpotuje v Peterburg 4. ali 5. dan februarja.

Dunaj, 29. januarja. Cesar Viljem je ukazal, naj se jutri, na dan smrti carjeviča Rudolfa, položi na njegovo krsto venec z napisom: „Zvestemu prijatelju — cesar Viljem II.“

Dunaj, 30. januarja. Cesar in cesarica sta zjutraj skupno molila ob krsti pokojnega carjeviča ter sta se vdeležila potem tihe maše v dvorni kapeli, kjer je bila navzoča i Štefanija.

Beli Grad, 29. januarja, zvečer. Vsa vlada je vložila ostavko. Bržkone bo dobil Pašić nalogo, da sestavi novo vlado.

Berolin, 29. januarja. Članek v „Hamburger Nachrichten“, v katerem se sumniči, da se hoče Avstrija ne meneč se za Nemčijo sporazumeti z Rusijo, vzbuja tukaj veliko nejevoljo. Méni se, da namerava knez Bismarck s tem zabraniti znižanje žitne carine v prid avstro-ogrske države.

Pariz, 30. januarja. Sinoči je bila v gledališči „Français“ spet demonstracija. Tri-deset razgrajalcev so izgnali iz gledališča ter jim povrnili vstopnino.

Bruselj, 30. januarja. Včeraj se je vršil pogreb princa Balduina, katerega se je vdeležila mnogoštevilna množica. Pri pogrebu so bili kraljevi pruski princ Henrik in drugi tuji knezi.

Atene, 30. januarja. Pri Trikali je plaz zasul okolu sedemdeset hiš, do 25 oseb je mrtvih, mnogo jih je pa bajé poškodovanih.

Novi York, 30. januarja. Finančni tajnik Windom je po dovršenem govoru pri obedu novojorskega trgovinskega sodišča nagloma umrl.

Piccolijeva esenca za želodec pospešuje in ureja s svojim razmehčujočim učinkom prebavljanje. 1 steklenica 10 kr., zabojček z 12 steklenicami gld. 1-36. (4)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	zrakomera v mm toplomera po Celziju			
29	7. u. jut.	741.1	—13.6	brevz.	megla	
	2. u. pop.	745.5	—5.0	sl. szap.	jasno	0.00
	9. u. zveč.	746.0	—10.2	"	"	
Srednja temperatura —9.6°, za —8.3° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

30. januarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	91 gld 65 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16% "	91 " 70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	102 " 20 "
Akcije avstr.-ogrske banke	999 " "
Kreditne akcije	307 " 75 "
Francoski napoleond.	9 " 04 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 40 "
Nemške marke	56 " 05 "

Vsak slovenski gospodar,

ki še ni naročen na ilustriran gospodarski list „Kmetovalec“ s prilogo „Vrtnar“, pošlje naj svoj naslov c. kr. kmetijski družbi v Ljubljano, katera mu doloži prvo številko brezplačno, in iz katere more izprevideti, da je list neobhodno potreben za vsakega naprednega slovenskega gospodarja. (2)

Tuji.

28. januarja.

Pri Medicini: Maximovich, trgovci, iz Zagreba. — Fritsche, Wolf, Freiburger, Schlesinger, trgovci, z Dunaja. — Duwsky, trgovci, iz Prage. — Lehr, trgovci, iz Berolina. — Arko, gostilničar, iz Ribnice. — Gdč. Novak iz Kamnika. — Vesco, potovalec, z Dunaja. — Wolf iz Nemčije. — Cora, poštni komisar, iz Trsta. — Reinhardt, potovalec, iz Trsta. Pri Storu: Schwab, trgovci; Stern in Goldner, z Dunaja. — Schlager z Bleda.

Sargova glicerinova zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanji. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr. (15)

Št. 1713.

Razglas.

(3—2)

V ponedeljek, 26. dan t. m., poginil je pri tukajšnjem konjaču domači, njemu v opazovanje izročeni pes, in sekcija je dokazala, da je bil stekel.

Vsled tega se na podlagi postave z dné 29. februarja 1880. leta, drž. zak. št. 35. od današnjega dneva počenši

trimesečna pasja kontuma

za celo mesto vpelje, in določa, da smejo psi v tem času le s trdno torbo, ki grizenje popolno zabranjuje, okoli letati, ali pa se morajo zunaj hiše voditi na vrvi.

Psi, ki bodo prosto brez torbe, ali s torbo napravljeno samo iz mehkega usnja, ki grizenja ne zabranjuje, okoli letati, bodo se polovili in pokončali, proti nemarnim lastnikom pa se bo postopalo po dotičnih postavnih določbah.

Ob enem se omenja, da bode postavne varstvene naredbe za 4 kilometre daleč okolu mesta vpeljalo c. kr. okrajno glavarstvo ljubljansko.

Mestni magistrat ljubljanski,

dné 28. januarja 1891.